

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ion Arhiliuc, Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev, Iurie Diaconu, cu participarea procurorului Sergiu Crijanovschi, avocatului Cornelia Gorencu și inculpatului Boțan Boris, a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui

Boțan Boris Andrei, născut la 27 decembrie 1956, originar și domiciliat în s. Bravicea, r-nul. Călărași, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond din 12.12.2012 pînă la 18.02.2013;*
- 2. Curtea de Apel Chișinău din 28.02.2013 pînă la 17.04.2013;*
- 3. Curtea Supremă de Justiție din 12.07.2013 pînă la 15.10.2013.*

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul a solicitat admiterea recursului ordinar în sensul declarat, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Avocatul Cornelia Gorencu și inculpatul Boțan Boris, au solicitat respingerea recursului înaintat de procuror, ca fiind neîntemeiat.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 18 februarie 2013, Boțan Boris a fost condamnat în baza art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, *cu aplicarea art. 364/1 CPP*, la 5 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat în fapt că, inculpatul Boțan Boris la 21 octombrie 2012, în jurul orei 22:00, aflîndu-se la domiciliul din s. Bravicea, r-nul Călărași, în urma consumului excesiv de alcool cu soția sa, Boțan Nina și a conflictului apărut cu aceasta, a agresat-o fizic și intenționat i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 127 din 23-26 octombrie 2012, leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora la 22 octombrie 2012, în jurul orei 12, victima a decedat.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința instanței de fond, în latura stabilirii pedepsei, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Boțan Boris să fie condamnat în baza art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal la 10 ani închisoare, cu

executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În susținerea cerințelor sale, procurorul apelant a supus criticii aplicarea unei pedepse prea blânde inculpatului B. Boțan, deoarece instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, prin urmare nu a argumentat necesitatea aplicării unei pedepse la limita minimă inculpatului, or față de el urma a fi aplicată o pedeapsă mai aspră. Astfel, instanța constatând în fapt că infracțiunea a fost săvârșită de inculpat în urma consumului excesiv de alcool, urma să țină cont de gravitatea infracțiunii și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de valorile sociale la care a atentat făptuitorul, în special la viața și sănătatea persoanei, de scopul și motivele faptei săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că, probele pe cauza dată au fost analizate și verificate prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, care confirmă vinovăția inculpatului Boțan Boris în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel, s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția acestuia, inclusiv:

- declarațiile succesului părții vătămate Boțan Andrei;
- declarațiile martorilor Elena Zubcu (f.d. 11-12), Maria Gheorghită (f.d. 15-16), Mihail Tănase (f.d. 17-18), Iurie Lencă (f.d. 19-20), Efrosinia Ciobanu (f.d. 57-58), Vera Golub (f.d. 59-60), Tatiana Lencă (f.d. 61-62), Eugen Iacubeț;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului și tabelul foto din 22.10.2012 (f.d. 5-9);
- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 23.10.2012 (f.d. 27-28);
- ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 24.10.2012 (f.d. 34-35);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 127 D din 26.10.2012 (f.d. 50-54);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 1147 D din 10.12.2012;
- raportul de expertiză medico-legală nr. 1148 D din 10.12.2012.

La individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a stabilit că sunt irelevante și urmează a fi respinse ca nefondate, motivele apelului acuzatorului de stat, deoarece la stabilirea pedepsei prima instanță a respectat cerințele art. 7, 61, 75 Cod penal, astfel nu există motive de casare a sentinței, deoarece s-a ținut cont de circumstanțele cauzei, inclusiv de gravitatea infracțiunii, de scopul acesteia, de consecințele survenite, de persoana inculpatului, care a recunoscut vina și s-a căit în cele comise.

La fel, în cauză nu există motive de aplicare a pedepsei mai aspre, deoarece s-a ținut cont și de prevederile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, privind reducerea pedepsei până la minimul stabilit în sancțiunea legii penale imputate.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată, deoarece apelul procurorului greșit a fost respins.

Sub acest aspect, procurorul recurent a invocat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, precum și art. 364/1 CPP.

În acest sens, recurentul a invocat că instanța de apel făcând referire la normele enunțate supra, nu s-a referit la argumentele care au servit la aplicarea acestor temeuri.

Așa fiind, instanța de apel a menținut o sentință de condamnare cu o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nefiind atins scopul principal și anume prevenirea de comiterea de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de alte persoane, restabilirea echității sociale.

La fel, recurentul a menționat că în decizia instanței de apel sunt reflectate aceleași circumstanțe, care au fost puse la baza sentinței de condamnare, or, instanța de apel nu a ținut cont de starea de ebrietate avansată a inculpatului, de motivul, locul, metoda și comiterea infracțiunii, de ansamblul de leziuni corporale cauzate, localizarea lor, care au dus la decesul victimei.

Cu referire la aplicarea prevederilor art. 75 Cod penal, recurentul a menționat că în hotărîrea atacată nu a fost reflectate criteriile generale de individualizare a pedepsei, cât și reducerea acesteia conform art. 364/1 alin. (8) CPP.

6. Judecînd recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

6.1. Conform art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale - temei care își găsește reflectare în decizia contestată.

Reieșind din prevederile art. 414 CPP, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) CPP, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Din conținutul deciziei instanței de apel, se evidențiază că, aceste prevederi legale nu au fost îndeplinite, astfel, hotărîrea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de procuror.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, potrivit pct. 14.7 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*” cu modificările ulterioare, una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este: dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal, administrativ sau civil au fost corect aplicate.

6.2. Astfel spus, instanța de recurs conchide că motivele invocate de procuror la pct. 5 al prezentei decizii, referitor la individualizarea pedepsei sunt întemeiate, deoarece instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, aplicîndu-i-se inculpatului prevederile art. 61, 75, 78 Cod penal, fără o argumentare justificată.

În acest context, se relevă că la motivarea deciziei sale, instanța de apel și-a întemeiat soluția prin aprecieri informale, cu caracter generic, prin formule succinte și abstracte, evitînd să se pronunțe concret la motivele invocate în apelul procurorului, - în baza căror circumstanțe a fost aplicată minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul pentru care inculpatul a fost recunoscut vinovat.

A se vedea în acest sens, soluția instanței de apel, -

„Sunt irelevante și urmează a fi respinse ca nefondate motivele apelului referitor la stabilirea pedepsei prea blânde.

Astfel, la stabilirea pedepsei, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, că Boțan Boris a recunoscut vina, s-a căit în cele comise.

Colegiul penal consideră, că concluziile instanței de fond cu privire la stabilirea pedepsei corespund principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale prevăzut de art. 7 Cod penal, scopului și criteriilor individualizării pedepsei prevăzute de art. 61, 75 Cod penal și nu există motive de aplicare a pedepsei mai aspre, fiindcă s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei în ansamblul, de lipsa circumstanțelor agravante și prin urmare au fost respectate, inclusiv și prevederile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal privind reducerea pedepsei pînă la minimul stabilit în sancțiunea legii penale imputate.

În atare circumstanțe, nu există motive de casare a sentinței, de aceia apelul urmează a fi respins ca nefundat”.

*Însă, raportînd această soluție la motivele invocate în recursul declarat, se relevă că, acuzatorul de stat a accentuat în special la faptul că, - „... în decizia instanței de apel sunt reflectate aceleași circumstanțe, care au fost puse la baza sentinței de condamnare, or, instanța de apel nu a ținut cont de starea de ebrietate avansată a inculpatului, de motivul, locul, metoda și comiterea infracțiunii, de ansamblul de leziuni corporale cauzate și localizarea lor (**fracturi a circa 11 coaste și 4 rupturi ale splinei**), care au dus la decesul victimei. Or, infracțiunea prevăzută de art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, pentru care a fost condamnat Boțan Boris se atribuie la categoria celor deosebit de grave”.*

Astfel spus, instanța de apel, nu a luat în considerație că infracțiunea săvârșită de inculpat - art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, conform prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, se clasifică ca infracțiune deosebit de gravă care prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 15 ani; că prima instanță a constatat în fapt că infracțiunea a fost săvârșită de inculpat în urma consumului excesiv de alcool; că potrivit raportului de expertiză medico-legală inculpatul i-a cauzat victimei (soției sale) fracturi a circa 11 coaste și 4 rupturi ale splinei; că însăși prima instanță în sentință a constatat că inculpatul se caracterizează negativ (f.d.169) și, pe cale de consecință, fiind în prezența unor consecințe grave urmate de decesul unei persoane, i-a stabilit inculpatului pedeapsa minimă prevăzută de sancțiunea art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal.

Or, în sensul art. 364/1 alin. (8) CPP, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, ceea ce nu egalează cu stabilirea unei pedepse pînă la limita minimă a sancțiunii cu închisoare.

Prin urmare, așa cum invocă procurorul în recurs, instanța de apel, nu s-a pronunțat asupra principiului stipulat în art. 61 alin. (2) Cod penal, potrivit căruia pedeapsa are drept scop corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane, respectiv nu s-a expus argumentat, complet, obiectiv și sub toate aspectele asupra motivelor invocate în apel, nu a dat deplină eficiență principiilor de individualizare a pedepsei în raport cu circumstanțele cauzei și, ca urmare a ajuns la o concluzie pripită, precum că pedeapsa minimă de 5 ani închisoare stabilită inculpatului Boțan Boris este echitabilă în raport cu fapta săvârșită.

În consecință, hotărîrea nu conține temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, fiind una neîntemeiată și nemotivată.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit, apreciază că instanța de apel a comis o eroare de drept, care este temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, - cazurile cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temeiuri conform cărora decizia instanței de apel urmează a fi casată în latura pedepsei cu remiterea cauzei la rejudecare.

Totodată, instanța de recurs, menționează că nu și-a găsit confirmare temeiul invocat de procuror - „*motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii*”.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Pavel Guțan, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui **Boțan Boris** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată în ședință publică la 05 noiembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ion Arhiliuc

Nicolae Gordilă

Ghenadie Nicolaev

Iurie Diaconu